

Vergaderjaar 2014–2015

34 240

Verslag van een werkbezoek aan Polen en Estland door een delegatie van de commissie Europese Zaken

Nr. 1

VERSLAG VAN EEN WERKBEZOEK VAN EEN DELEGATIE UIT DE VASTE COMMISSIE VOOR EUROPESE ZAKEN AAN POLEN EN ESTLAND VAN 6 TOT EN MET 9 MEI 2015

Vastgesteld 26 juni 2015

Van 6 tot en met 9 mei 2015 bracht een delegatie uit de vaste commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer een werkbezoek aan Polen en Estland. De delegatie bestond uit de leden Azmani (VVD, delegatievoorzitter), Van 't Wout (VVD), Maij (PvdA), Pechtold (D66), Smaling (SP), Klein (GK) en delegatiegriffier Van Keulen.

De delegatie werd na aankomst in Warschau op woensdag 6 mei 2015 ontvangen in het gebouw van de Nederlandse ambassade, een architectonisch ontwerp van Erick van Egeraat uit 2004. ZM Ambassadeur Bekkers en zijn collega's gaven tijdens een broodjeslunch een toelichting op de historische achtergrond en actuele politieke ontwikkelingen op diverse beleidsterreinen. Op 10 mei vinden Presidentsverkiezingen plaats in Polen; in het najaar zijn algemene verkiezingen gepland. Na de lunch gaf het Nederlandse bedrijf RDH een toelichting op een lokaal waterproject in het kader van urbane vernieuwing. Dit is een sector in beweging, mede als gevolg van de snelle economische en sociale veranderingen. Vervolgens bezocht de delegatie vanwege de slechte weersomstandigheden kort een oever van de Wistula rivier, waarlangs verschillende infrastructurele ontwikkelingsprojecten plaatsvinden.

Bij de ontvangst van de delegatie door Staatssecretaris Traskovski op het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken benadrukte deze het belang van een sterk en eensgezind Europees buitenlands beleid. De EU zou een coherente migratieagenda moeten uitvoeren, in gemeenschappelijke inzet op de Middellandse Zee, maar ook richting Afrika. Tevens uitte hij zijn bezorgdheid over de ontwikkelingen aan de zuid- en oostflank van de EU, waarbij hij aandacht richt op het feit dat Polen onaantrekkelijk blijkt als duurzaam vestigingsland voor niet-westerse migranten. De EU kan ook een complementaire rol spelen ten aanzien van defensiesamenwerking – in aanvulling op de NAVO, in zijn woorden de hoeksteen van het Europese veiligheidsbeleid.

De delegatie bezocht vervolgens het stadsmuseum, waar de historische wederopbouw van het stadscentrum wordt verbeeld in film en foto's. Marek Krawczynski, de zoon van de architect van dit indrukwekkende naoorlogse project, verzorgde voor de delegatie een rondleiding en korte stadswandeling naar locatie waar een vijftiental jonge studenten wachtten voor een gesprek over Europa, Polen en de toekomst. Tijdens een diner op de Residentie dat werd aangeboden door Ambassadeur Bekkers werd door enkele samenstellers de Economic Outlook voor Polen voor 2025 van McKinsey gepresenteerd. Er liggen rooskleurige economische kansen voor Polen dat als gevolg van een aantal gunstige factoren op papier kan dienen als een «groei-machine», maar daartoe zijn wel politieke keuzes, investeringen en hervormingen nodig. Met een aantal genodigde Nederlandse ondernemers en management van Nederlandse bedrijven werd verder gepraat over de politieke en economische situatie en kansen in Polen.

Op de tweede dag van het werkbezoek, donderdag 7 mei 2015, werd tijdens een werkontbijt met een aantal door de ambassade uitgenodigde journalisten, academici en denktank-medewerkers werd gesproken over onder meer de overgang naar groene energie, het Oostelijk Partnerschap, de Russische invloed in de regio en de eventuele toetreding van Polen tot de eurozone.

Het Poolse parlement bestaat uit twee Kamers, de Sejm en de Senaat. Tijdens een rondleiding werden aan de delegatie de gebouwen en plenaire zaal van de Sejm getoond. In een gesprek met de parlementsleden uit de commissies Europese Zaken van de Sejm en Senaat stond de parlementaire behandeling van Europese voorstellen centraal. In de gezamenlijke afstemming tussen parlementen hierover zijn recent een tweetal initiatieven genomen. Op voorstel van de Tweede Kamer delegatie bij de COSAC vergadering in Rome, in november 2014, hebben in mei 2015 elf nationale parlementen, waaronder de Poolse Senaat, hun prioriteiten uit het Commissie-werkprogramma gedeeld. Dit overzicht zal met een brief onder de aandacht worden gebracht van de Eurocommissaris verantwoordelijk voor de relaties met nationale parlementen, Frans Timmermans. De Poolse Sejm zal op 13 mei 2015 gastheer van een interparlementaire bijeenkomst, waarop tussen geïnteresseerde parlementen de mogelijke verbeteringen in de «subsidiariteitstoetsing» kunnen worden besproken. Vanuit de Tweede Kamer zal het lid Taverne (VVD) deelnemen. Voorts kwamen onder meer de informatievoorziening door de regering over onderhandelingsstandpunten en het Brusselse krachtenveld aan de orde in het gesprek tussen de leden van de Kamerdelegatie en de Sejm. Inhoudelijke dossiers die werden besproken waren TTIP, migratie en het landbouwbeleid. Vanuit het parlement vertrok de delegatie naar een lokaal kunstcentrum waar een ontmoeting plaatsvond met vertegenwoordigers van non-gouvernementele organisaties en belangenverenigingen op het terrein van LGBT, mensenrechten, waaronder homo-, culturele en vrouwenorganisaties.

Na aankomst in Tallinn werd de delegatie ontvangen door ZM Ambassadeur Schellaarts en een EU-medewerkster van het parlement, de Riigikogu. Tijdens een diner op de residentie werd in een informele setting de actuele politieke situatie in Estland besproken met enkele parlementariërs en journalisten. Na de verkiezingen in maart is een driepartijencoalitie gevormd. Estland zet in EU verband sterk op het Oostelijk partnerschap. Er zijn zorgen over de veiligheidssituatie rond Rusland en Oekraïne en men benadrukt het belang van eensgezind Europees optreden, ook ten aanzien van grensbewaking. Tijdens het bezoek vindt een grote landelijke defensie-oefening plaats, onder meer om het grote reservisten te trainen.

Op vrijdag 8 mei bezocht de delegatie achtereenvolgens het kantoor van de Minister-President en de Ambassade, alwaar zij ambtelijk werden gebriefd over het nationale en Europese beleid van Estland; in het bijzonder het politieke, financiële, en defensiebeleid. Samen met een aantal landen in Noordwest Europa vormen Estland en Nederland de Northern light coalitie die regelmatig ideeën deelt over het belang van interne markt, slimme regelgeving en financiële hervormingen.

Tijdens een werklunch met collega-parlementariërs van de Riigikogu werd gesproken over de parlementaire behandeling van Europese dossiers door de commissie Europese Zaken. De vergaderingen zijn besloten en de ambtelijke ondersteuning heeft via het ministerie toegang tot alle EU documenten. Tevens werd geïnformeerd naar de voorbereidingen voor het EU voorzitterschap dat Estland in 2018 voor de eerste maal bekleedt en afgesproken dat te zijner tijd ervaringen zullen worden uitgewisseld naar aanleiding van het Nederlandse EU voorzitterschap in de eerste helft van 2016.

De delegatie bezocht tot slot een internetbedrijf dat nieuwe toepassingen ontwikkelt in het kader van e-government en het portal voor het e-burgerschap. De digitale overheid heeft in Estland een grote vlucht genomen. Aansluitend volgde na een kort bezoek aan een Russische begraafplaats, de terugvlucht naar Nederland.

De delegatie dankt het personeel van de Nederlandse ambassades in Warschau en Tallinn voor hun bijdrage aan de voorbereiding en uitvoering van dit interessante werkbezoek.

De van de delegatie,
Azmani

De griffier van de delegatie,
Van Keulen